

ZAMĚSTNÁNÍ A DĚTI

VELKÉ TÉMA V KAŽDÉ RODINĚ: NÁVRAT DO PROFESNÍHO ŽIVOTA A NÁSTUP DÍTĚTE DO ZAŘÍZENÍ PÉČE O DĚTI

Kdy je ten správný čas, kdy dětem prospívá, aby začaly navštěvovat kolektivní zařízení?

Opakovaně slyšíme, že **by se měly** ženy z rodičovské dovolené vracet dříve do zaměstnání. Nejsme zastánci jakéhokoli ovlivňování. Chceme povzbudit **k samostatnému uvažování a rozhodování**.

Ve světle toho, je užitečné se podívat na to, co je skutečně přínosem jak pro ženy, jejich rodiny a jejich malé děti.

Pojďme se podívat na situaci ze strany legitimních potřeb maminky i ze strany dítěte. Bylo by ideální, pokud bychom mohli ponechat stranou finanční situaci rodiny, i když víme, že až 70% žen se rozhoduje pro dřívější návrat z finančních důvodů. Navíc je hodnocení finanční situace velmi subjektivní a zároveň velmi silné rozhodovací kritérium.

V jaké situaci se ženy často nacházejí?

Pro všechny ženy na rodičovské dovolené je nesmírně důležité, aby měly nějaký pravidelný čas bez dětí, kdy mohou nadechnout, vyspat se, v klidu nakoupit... Pokud se jim takové pravidelné pomoci nedostává z jejich blízkého okolí, je pro ně jistě dobrá cesta využít různých zařízení pro děti, např. dětskou skupinu.

Nemalá skupina žen by ráda v nějaké míře pokračovala ve své profesi, mimo jiné, protože v mateřství nenachází adekvátní ocenění, vše je bráno jako samozřejmost.

Pak je zde skupina žen, které se v mateřství našly a čas rodičovské dovolené prožívají jako unikátní a smysluplný, byť náročný.

Jistě platí jednoduchá poučka **šťastná matka= šťastné dítě.**

A co dítě?

Dítě je tu ten slabší hráč a je třeba mu trochu nadržovat. Dítě ke svému zdárnému rozvoji potřebuje blízkou pečující osobu, o tom dnes nikdo nepochybuje. Věk do 6 let má jeden základní úkol: naučit dítě důvěřovat tomu, že svět je dobré a bezpečné místo k životu, do kterého může s odvahou vykročit a má šanci v něm uspět. To se stane tak, že se sytí jistou blízkostí pečující osoby a z její náruče se vydává na průzkum světa a kdykoliv se může vrátit. Tento proces je nádherně vidět na dětech, které začínají chodit. Opatrně se pouštějí, s každým dnem a úspěchem se vydávají dál. Na rozzářeném obličejí je vidět radost z objevování. Jsou děti, které se máminy sukně křečovitě drží a nechtějí, nepociťují jistotu, že mámu neztratí. Celý proces je samozřejmě o souhře máma-dítě, někdy je máma tak úzkostná, že ona neumí pustit, dítě to vycítí, a i jemu to bere odvalu.

Velké téma je socializace dětí a často se má za to, že jediným správným místem je kolektiv dětí. Přesto primární místo, kde se děti učí vztahům je rodina, ostatní jen po kapkách přidávají a obohacují základ, který načerpalo v rodině, v širší rodině, mezi přáteli v běžném kontaktu. Bohužel často slyšíme od maminek: „to se naučí ve školce (oblékat se, hygienu, najíst se)“. Školka není od toho, aby napravovala, co jsme nezvládli nebo zanedbali, ale k tomu, aby rozšiřovala obzor (jiné pohádky, jídla, rituály).

SPECIFIKA RŮZNÝCH FOREM PÉČE O DĚTI DO ZAHÁJENÍ POVINNÉ ŠKOLNÍ DOCHÁZKY

Z čeho můžeme vybírat?

Zatím je to mnohdy bohužel jen hypotetická otázka. Záleží na dostupnosti zařízení a na našich finančních možnostech. Čím bude péče individuálnější, tím bude dražší a, většinou, méně dostupná. My se zaměříme jen na tzv. kolektivní formy péče. Nebudeme tedy představovat individuální péči chův.

MIKROJESLE

Následující přehled je uspořádán podle věku dítěte:

Mikrojesle nabízí pravidelnou profesionální péči o děti od 6 měsíců do 4 let v kolektivu maximálně čtyř dětí na jednu pečující osobu. Pro rodiče dítěte, které je mladší 2 let platí, že pokud rodič pobírá rodičovský příspěvek, může umístit dítě do kolektivního zařízení (tedy mikrojeslí nebo jiného zařízení) na max. 92 hodin měsíčně.

Mikrojesle jsou nejmenším zařízením péče o děti, které nabízí rodinný přístup a prostředí, ale jsou zároveň cenově příznivější než služby domácí chůvy. Spojují výhody domácí rodinné péče s výhodami malého kolektivu se vzdělanými pečujícími. V ČR již vznikla necelá stovka zařízení.

Výše měsíčního poplatku závisí na tom, zda zařízení pobírá dotaci. Výše příspěvku se pohybují od 900 Kč do 8.000 Kč. Úhrada se skládá ze dvou částí: příspěvek na provoz a na stravu.

Kapacitní místo musí být obsazeno alespoň 3 souvislé hodiny jedním dítětem, pro zařízení je nejvhodnější doba pobytu nejméně 5 hodin.

Dětská skupina nabízí péči o dítě v rozsahu nejméně 6 hodin denně, která je poskytována mimo domácnost dítěte v kolektivu dětí a je zaměřena na zajištění potřeb dítěte, jeho výchovu a rozvoj schopností, kulturních, hygienických a sociálních návyků dítěte. Poskytovatelem služby může být zaměstnavatel, územní samosprávný celek nebo jím založená nebo zřízená právnická osoba či pečující osoba poskytující službu péče o dítě v dětské skupině o kapacitě nejvýše 4 dětí. Poskytovatel musí být zapsaný do evidence poskytovatelů. Služba spočívá v poskytování pravidelné péče o dítě od šesti měsíců do zahájení povinné školní docházky. O děti mladší jednoho roku je možné pečovat jen ve skupině nejvýše čtyř dětí mladších čtyř let. Maximální počet dětí v dětské skupině se odvíjí od počtu pečujících osob a velikosti prostor (na jedno dítě čtyři metry čtvereční). V případě, že je v dětské skupině sedm a více dětí najednou, pečující osoby jsou minimálně dvě, o děti ve skupině větší než 12 dětí (max. 24) pečují vždy 3 pečující osoby. Odborná způsobilost pečujících osob spadá do oblasti pedagogické, zdravotní a sociální (min. maturita). Dětské skupiny nejsou definovány jako předškolní zařízení. Obsah služby je definován jen na velmi obecné úrovni a neexistuje centrální dokument, kterým by bylo poskytování těchto služeb vázané. Dětské skupiny mají ale povinnost připravit Plán výchovy a péče, který má rodičům přiblížit obsah nabídnutých služeb. Částky za celotýdenní docházku se pohybují od dvou do osmi tisíc korun.

Dětské centrum se neřídí školním zákonem a nejedná se o výchovnou instituci, požadavky na odbornou způsobilost pečujícího personálu odpovídají požadavkům na dětské skupiny. Nepobírají žádné státní příspěvky a jsou financována zřizovatelem, např. zaměstnavatelem, a z příspěvků rodičů. Nepočítá se nutně s pravidelnou docházkou dětí. Zařízení je možno využívat i jen několik hodin denně. Například třikrát týdně na čtyři hodiny.

Mateřská škola patří do systému předškolního vzdělávání. Její činnost vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, jehož pravidla jsou závazná pro předškolní vzdělávání v mateřských školách, v mateřských školách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona, v lesních mateřských školách a v přípravných třídách základních škol.

V MŠ jsou v provozu dvě běžné třídy pro děti ve věku 3 až 6 let a jedna třída pro nejmenší, dvou až tříleté děti. Do běžné třídy přijímají maximálně 28 dětí ve věku 3 až 6 let a do třídy pro dvou až tříleté děti maximálně 22 dětí.

Rodiče platí běžný měsíční poplatek (cca 400 Kč školkovného plus cca 800 Kč stravného). Ve třídě se střídají dvě paní učitelky (jejich přítomnost se kryje cca 2 hodiny denně) a chůva. Pro děti je připraven výchovně-vzdělávací program.

Lesní mateřská škola je typ plnohodnotného předškolního vzdělávání pro děti od 3 do 6 let. Nejvýraznějším znakem je, že výuka probíhá povětšinou venku za každého počasí.

Oblíbené jsou i mateřské školy se speciálním zaměřením na jazyky nebo na určitý výchovný styl, například Montessori.

Různá zařízení péče o děti mohou rodině významně pomáhat:

- ✓ Dítě se poprvé setká s jinou autoritou, než jsou rodiče, a naučí se **respektovat i jiná pravidla**
- ✓ Dítě **vstupuje do procesu socializace** s dalšími dětmi ve větším kolektivu
- ✓ Váš potomek se **setká s různými bacily** dříve, než půjde do školy, a nebude tak ve škole příliš zameškávat
- ✓ **Může si hrát** se svými vrstevníky
- ✓ Učitelky ve školce věnují **pozornost i logopedickým vadám**

Podmínkou ale je, aby:

- ✓ v zařízení dítě trávilo jen nezbytně nutný čas (čím mladší, tím méně), aby
- ✓ zůstalo hodně času s mámou nebo blízkou vztahovou osobou a aby
- ✓ počet a kvalita pečujících osob zařízení byla přiměřená věku a počtu dětí

A to nejdůležitější nakonec, aby

- ✓ tam dítě pobývalo rádo, byl to pro něj radostný čas, kdy **umí vystoupit z náruče rodiny do dobrodružného světa venku**

Materiál vznikl v rámci projektu

Posílení preventivních programů členů Rodinného svazu ČR

podporovaného z dotačního programu „Rodina“ MPSV.

Rodina MPSV

NÁRODNÍ
CENTRUM
PRO RODINU